

18 Δεκεμβρίου 2014

«Θεόδωρος Ράλλης: Με το Βλέμμα στην Ανατολή»

[Πολιτισμός](#) / [Εκθέσεις](#) / [Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Το Μουσείο Μπενάκη εγκαινίασε στους χώρους του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης, την Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου, την έκθεση «Θεόδωρος Ράλλης: Με το Βλέμμα στην Ανατολή». Η έκθεση, η οποία θα διαρκέσει έως τις 22 Φεβρουαρίου 2015, είναι αφιερωμένη στο έργο του σημαντικού Έλληνα ζωγράφου και πραγματοποιείται με αφορμή τον εορτασμό των 10 χρόνων λειτουργίας του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης, ενώ συγχρόνως αποτελεί την πρώτη παγκόσμια παρουσίαση του έργου του Θεόδωρου Ράλλη μετά το θάνατό του, το 1909. Η έκθεση φιλοδοξεί να αναδείξει το έργο του μέσα από επιλεγμένα έργα, εξερευνώντας το «βλέμμα» της Δύσης προς την «άλλη» Ανατολή.

Το εργαστήριο του καλλιτέχνη στο Παρίσι, 1880-1900, Φωτογραφία, The Frick Collection, Νέα Υόρκη

Τα έργα προέρχονται από τη συλλογή Alpha Bank, από δημόσιες συλλογές (Εθνική Πινακοθήκη Μουσείο Αλέξανδρου-Σούτζου, Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών – Ίδρυμα Βούρου Ευταξία και Διεύθυνση Νεώτερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ), καθώς και από ιδιωτικές συλλογές, εκ των οποίων ορισμένα παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο ευρύτερο κοινό. Την επιμέλεια της έκθεσης έχει η ιστορικός τέχνης Δρ. Μίρκα Παλιούρα.

Ο Θεόδωρος Ράλλης με καταγωγή από την Χίο και γεννημένος στην Κωνσταντινούπολη, έζησε το μεγαλύτερο διάστημα της ζωής του στη Γαλλία. Εκεί διαμορφώθηκε το έργο του μέσα στο ευρωπαϊκό ρεύμα του Οριενταλισμού^[1] και σύμφωνα με την ακαδημαϊκή τεχνική της γαλλικής σχολής. Στη συνέχεια αναδείχθηκε ως ο κυριότερος εκπρόσωπος του Οριενταλισμού στην Ελλάδα και συνέβαλε στην δημιουργία της νεότερης καλλιτεχνικής παράδοσης της χώρας. Το έργο του Θεόδωρου Ράλλη είναι εμπνευσμένο από την Ελλάδα και τη Μέση Ανατολή και αντανακλά τη σχέση των δύο κόσμων μέσα από το πρίσμα της γαλλικής σχολής του 19^{ου} αιώνα.

Παραμονή εορτής, ελαιογραφία σε καμβά, Ιδιωτική συλλογή

Η έκθεση χωρίζεται σε τρεις βασικές ενότητες:

Η πρώτη ενότητα, επιχειρεί μια γνωριμία με τη ζωή του καλλιτέχνη. Θα εκτεθούν αυτοπροσωπογραφίες του, σπουδές, επιστολές αλλά και φωτογραφίες από τα εργαστήρια του στο Παρίσι και στο Κάιρο. Επίσης, θα εκτεθούν σχέδια από την εικονογράφηση βιβλίων, έναν τόμο από το αρχείο του, το ημερολόγιό του από το ταξίδι του στο Άγιο Όρος και αποσπάσματα από την αρθρογραφία του στον τύπο της εποχής.

Η τρίτη ενότητα με τίτλο Η πίστη στην Ανατολή, περιλαμβάνει έργα που σχετίζονται με τις μονοθεϊστικές θρησκείες της Ανατολής. Απεικονίζουν ιερούς τόπους, σκηνές λατρείας και εσωτερικά ναών και τζαμιών. Στα έργα αυτά η μυσταγωγική ατμόσφαιρα τονίζεται από την ιδιαίτερη χρήση του φωτός. Η παρουσία του ανθρώπου στους χώρους αυτούς ποικίλλει, ενώ στα έργα όπου εικονίζονται τζαμιά η παρουσία των μορφών είναι σπάνια.[\[2\]](#)

*Γυναίκα σε εσωτερικό εκκλησίας (Η κανδήλα), ελαιογραφία σε καμβά, 35 χ 22 εκ.,
Κληροδότημα Θεόδωρου Ράλλη, Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, Αθήνα*

Το ιδιαίτερο στοιχείο της τέχνης του έγκειται στην απόδοση μιας βιωμένης

Ανατολής και ως εκ τούτου οικείας και κατανοητής. Οι μορφές στα έργα του παρουσιάζονται στις ανθρώπινες διαστάσεις τους, ενώ το βλέμμα του καλλιτέχνη παρατηρεί με οικειότητα, κατανόηση και συμπάθεια τη ζωή τους. Ο ζωγράφος χρησιμοποίησε ένα ακαδημαϊκό ιδίωμα, που μαζί με το υλικό των συμβόλων του και τη θεατρική χειρονομία, δημιούργησαν τον μύθο της δικής του Ανατολής.

Κατερίνα Χουζούρη

[1] Ο όρος οριενταλισμός, από το oriental που σημαίνει ανατολικός, αφορά στην επίδραση του πολιτισμού της Ανατολής στη τέχνη της δύσης. Η τάση αυτή εκφράστηκε ιδιαίτερα τον 19ο αι., με κυριότερους εκπροσώπους τον Ζαν Ωγκύστ Ντομινίκ Ενγκρ, τον Εζέν Ντελακρουά κ.ά.

[2] Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα αγαπημένα θέματα του ζωγράφου ήταν θρησκευτικές σκηνές της ορθόδοξης ανατολής και συγκεκριμένα της πατρίδας του, (παρά το γεγονός ότι κατά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του, έζησε στο εξωτερικό), στις οποίες τα πρόσωπα παρουσιάζονται με ευλάβεια και μια αθωότητα που τείνει προς την ρομαντική σχολή των ακαδημαϊκών ζωγράφων του 19ου αιώνα.

<http://bitly.com/1ArZ486>